

Innspill – energieffektivisering.

Råd: høst de lavhengende fruktene først!

14. 04. 2023

Sverre Sivertsen

Motvind Norge

Vi var en gruppe på 20 fagfolk som for to år siden gikk gjennom nesten alt som fantes av forskning, rapporter, analyser, framskrivninger om produksjon og bruk av energi i Norge, hvorav også enøk. Resultatet ble rapporten «Energipolitikk på naturen premisser»: <https://energiognatur.no/hovedrapporten/>

To ting slo oss:

1. Det overraskende høye kraftpotensialet som kan frigjøres både fra bygg og industri, ja så stort at vi kan slakke på takten for videre kraftutbygging, men da må vi **villig til å prioritere dette veldig sterkt.**
2. Det andre vi så: Kunnskapen er lite tilgjengelig, fragmentert og vanskelig å sammenstille og sammenligne. Data om effektiv energibruk nesten fraværende

Forslag 1 :

Det er et stort behov for å **samle, systematisere og koordinere** data og informasjonen om enøk på en bedre måte enn i dag. Vi støtter at NVE – i tråd med Energikommisjonens forslag – nå får en styrket rolle innen koordinering av energieffektivisering. Det er et stort behov for å styrke dokumentasjons – og kommunikasjonsvirksomhet på dette feltet. Tillit til at NVE og Enova finner en god arbeidsdeling på dette.

Sintef synliggjør i rapporten «**Veikart for energi i Norge mot 2050**» at det er enorme muligheter for å frigjøre energi og effekt innen industri og næringsliv. (Denne energien kan da flyttes til å dekke behov til nye formål og i andre sektorer).

Jeg nevner i fleng noen eksempler fra Sintef:

- Aluminium 1 % årlig (storforbruker)
- Kjemisk industri 0,4 % årlig

- Treforedling 0,3 % årlig
- Annen industri 1 % årlig

Industrien har gjennomgående gjort altfor lite for å gjøre produksjonsprosessene mer energieffektive. Det gjelder særlig de mellomstore og små bedriftene. Produksjonshaller er ofte dårlig isolert og lagerhallene ofte uisolerte. Overskuddsvarme blir altfor lite tatt vare på.

Ett eksempel: Finnfjord smelteverk i Troms installerte i 2012 et termisk energigjenvinningsanlegg fra smeltehallene. Dampturbinen produserer årlig 340 GWh stabil kraft. Det tilsvarer produksjonen til et halvt Alta-kraftverk.

Verket er nå en av verdens mest miljøvennlige og energieffektive produsenter av ferrosilisium.

Hvorfor skjer det lite? Mange grunner: Lav politisk prioritet gjennom mange år, lave priser, mangelfull kunnskap, svak kompetanse, dårlig energiledelse og dermed lav prioritet innad i bedriftene.

Forslag 2

For å få større trøkk i arbeidet med enøk i industrien bør staten gå sammen med bransjeforeningene om å opprette bransjeavtaler av en viss varighet. Man setter seg årlige mål for enøk over et visst antall år. Staten stimulerer arbeidet ved oppmerksomhet (besøk av viktige personer - det er også en del av energiledelse etc), bidrag til informasjon, nettverksbygging, pilotanlegg og gjerne også finansiell støtte (tilskudd/risikokapital) gjennom eksisterende virkemiddelapparat. Statlig finansieringstilskudd gjør at det blir lettere å få gjennomslag for enøktiltak når investeringsbeslutninger skal tas i bedriftene.

Sett i forhold til hva staten nå bruker på risikofylte prosjekter som batterifabriker, havvindprosjekter etc, er det her snakk om langt lavere beløp og med sikkert resultat.